

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 251)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kebek Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Konusunda Mutabakatın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/598)

Not : Tasarı, Başkanlıkça Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

12.5.2003

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-629/2096

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 22.4.2003 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kebek Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Konusunda Mütabakatın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kebek Hükümeti arasında ikili sosyal güvenlik alanında Anlaşma imzalanması amacıyla başlatılan temaslar sonucunda üzerinde mutabakat sağlanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kebek Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Konusunda Mutabakat” 21 Kasım 2000 tarihinde Kebek’te imzalanmıştır.

Söz konusu Mutabakat her iki ülkenin vatandaşlarına ve hak sahiplerine çeşitli haklar sağlamakta olup, buna göre;

- Her iki Âkit Taraf vatandaşları sosyal güvenlik hakları yönünden eşit işlem göreceklidir.
- Bir sosyal güvenlik yardımına hak kazanılırken her iki Âkit Tarafta geçen hizmet süreleri birleştirilebilecektir.

- Her iki Âkit Tarafta geçici olarak görevlendirilen ücretlilerin ve bağımsız çalışanların tâbi olacakları sosyal güvenlik mevzuatı belirlenmiş olacaktır.

- Aylık bağlanmış kimselerin ve hak sahiplerinin bu aylıkları diğer Âkit Tarafta ikametleri halinde de kendilerine ödenecektir. Ayrıca, bu kimselerin üçüncü ülkede oturmaları halinde de ödemelere devam edilecektir.

- İş kazası veya meslek hastalığına uğrayan sigortalıların ikametgâhlarını diğer tarafa nakletmiş olmaları halinde de gerekli yardımları almaları devam edecektir.

Mutabakat metni; tanımları, uygulanacak mevzuatı, uygulamanın kapsadığı kişileri, işlem çeşitliğini, yardımların ihracını, her iki ülke bakımından ikamet ve sigortalılık sürelerinin tanımını, geçici görevlilerin tâbi olacağı mevzuatı, süre birleştirilmesi ile ilgili hususları, her iki ülkenin mevzuatı bakımından yapılacak yardımların hesaplanmasını, her iki Âkit Tarafın sosyal güvenlikle ilgili yetkili makam ve kurumları arasındaki karşılıklı yardımlaşmayı, talep, bildiri ve itirazların sunulmasını, sorunların çözümüne ilişkin hususları, yürürlük, süre ve sona erme gibi hükümleri, düzenlemektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

20.7.2003

Esas No. : 1/598

Karar No. : 125

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kebek Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Konusunda Mutabakatın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 24 Temmuz 2003 tarihli 20 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kebek Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Konusunda Mutabakat 21 Kasım 2003 tarihinde Kebek'te imzalanmıştır.

Âkit Taraf vatandaşlarının sosyal güvenlik hakları yönünden eşit işlem göreceklərini, her iki Âkit Taraf ta geçen hizmet sürelerini birleştirebileceklerini, iki Âkit Taraf ta geçici olarak görevlendirilen ücretlilerin ve bağımsız çalışanların tâbi olacakları sosyal güvenlik mevzuatını, iş kazası veya meslek hastalığına uğrayan sigortalıların, ikametgâhlarını diğer tarafa nakletmiş olmaları halinde de gerekli yardımları almaya devam edecekleri gibi hususları düzenleyen Mutabakat metni Komisyonumuzca benimsenmiş ve Tasarı aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Emin Şirin</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>
Antalya	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Özyol</i>	<i>Mustafa Dündar</i>	<i>M. İhsan Arslan</i>
Adıyaman	Bursa	Diyarbakır
Üye	Üye	Üye
<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>	<i>Mehmet Eraslan</i>	<i>Halil Akyüz</i>
Elazığ	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet B. Denizolgun</i>	<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Hasan Ören</i>
İstanbul	Karaman	Manisa
Üye		Üye
<i>Nihat Eri</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>	
Mardin	Sakarya	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KEBEK HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK KONUSUNDA MUTABAKATIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 21 Kasım 2000 tarihinde Kebek'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kebek Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Konusunda Mutabakat"ın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KEBEK HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK KONUSUNDA MUTABAKATIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Adalet Bakanı V.

B. Atalay

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür Bakanı

E. Mumcu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı V.

M. H. Güler

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Turizm Bakanı

G. Akşit

Çevre Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Orman Bakanı

O. Pepe

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KEBEK HÜKÜMETİ
ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK KONUSUNDA
MUTABAKAT

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
KEBEK HÜKÜMETİ

Sosyal Güvenlik alanında mevzuatlarından karşılıklı olarak yararlanmayı arzu ederek, aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

KISIM I
GENEL HÜKÜMLER

Madde 1
Tanımlar

1. Mutabakatta aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde, aşağıdaki deyimler karşılarında yazılı anlama gelirler:

"Yetkili Makam"

Kebek bakımından; ilgili mevzuatı uygulamakla görevli Kebek Bakanı, Türkiye bakımından; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve ilgili diğer Bakanlıklar,

"Yetkili Kurum"

Kebek bakımından; 2 nci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinde belirtilen mevzuatın uygulanmasından sorumlu Kebek Bakanlık veya Kuruluşu, Türkiye bakımından; 2 nci maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendinde belirtilen mevzuatın uygulanmasından sorumlu kurum veya kuruluşlar,

"Mevzuat"

Sosyal güvenlik dalları ve rejimleri konusunda 2 nci maddede sözü edilen kanun, tüzük ve yönetmelikler ile bunların ek ve değişiklikleri,

"Sigortalılık Süresi"

Kebek bakımından; Kebek Gelirler Rejimi hakkındaki kanun uyarınca primlerin veya bir malullük gelirinin ödendiği her yıl veya eşdeğer kabul edilen diğer bütün yıllar, Türkiye bakımından; yürürlükteki mevzuata göre prim ödenen ve prim ödenmiş kabul edilen süreler,

"Yardımlar"

Taraflardan her birinin mevzuatında öngörülen bir aylık gelir, ödenek, maktu bir miktar veya her nevi tamamlayıcı, ek ya da zam niteliğindeki yardımlar dahil para yardımları,

"Vatandaş"

Kebek bakımından; Kanada vatandaşlığını taşıyan ve 2 nci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinde sözü edilen mevzuata tabi olan veya o mevzuata tabi olmuş olup, o mevzuat uyarınca haklara sahip olan veya olmuş bulunan kimse, Türkiye bakımından; Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını taşıyan ve 2 nci maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendinde sözü edilen mevzuata tabi olan veya o mevzuata tabi olmuş olup, o mevzuat uyarınca haklara sahip olan veya olmuş bulunan kimse,

2. Bu maddede tanımlanmayan herhangi bir deyim, uygulanacak mevzuatta kendisine atfedilen anlamı taşır.

Madde 2

Mutabakatın Kapsadığı Mevzuat

- I. Bu Mutabakat;
  - a) Kebek bakımından; Kebek Gelirler Rejimine ilişkin mevzuata,
  - b) Türkiye Bakımından; sadece malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarını kapsamak üzere;
    - I) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa,
    - II) 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'na,
    - III) 1479 sayılı BAĞ-KUR Kanunu'na,
    - IV) 2925 sayılı Tarım İşçileri ile 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunlarına,
    - V) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20. Maddesine tabi sandıklar hakkındaki mevzuata,

uygulanır.

2. Bu Mutabakat, I inci paragrafta sözü edilen mevzuatı tamamlayan veya o mevzuatın yerine geçen veya o mevzuatı değiştiren kanun veya tüzük hükümlerine de uygulanır.

3. Bu Mutabakat, bir taraf mevzuatını yeni haksahibi gruplar ve yeni yardımlarla genişleten kanun ve tüzüklere, diğer tarafça bu kanun ve tüzüklerin yürürlüğe girmesini takip eden 3 ay içinde, bir itiraz bildiriminde bulunulmadıkça uygulanır.

4. Yeni bir sosyal güvenlik dalını kapsayan kanun veya tüzük, bu hususta taraflar arasında Mutabakatta değişiklik yapılması halinde uygulanır.

Madde 3

Kişisel Uygulama Alanı

Aksine hüküm bulunmadığı takdirde, bu Mutabakat, taraflardan birinin mevzuatına tabi olan veya tabi olmuş bulunan kimseler ile bunların haksahiplerine uygulanır.

Madde 4

İşlem Eşitliği

Mutabakatta aksine hüküm bulunması hariç, 3 üncü maddede tanımlanan kimseler Âkit taraflardan birinin mevzuatının uygulanmasında o tarafın vatandaşları ile eşit işleme tabidirler.

Madde 5

Yardımların İhracı

1. Bu Mutabakatta aksi belirtilmedikçe; bir taraf mevzuatı veya Mutabakat uyarınca ödenecek yardımlar, sadece yararlananın diğer taraf ülkesinde ikamet etmesi veya bulunması nedeniyle indirilemez, değiştirilemez, kesilemez, iptal edilemez veya geri alınamaz. Bu yardımlar diğer taraf ülkesinde de ödenir.

2. Bir Âkit Tarafça, Mutabakata göre diğer Âkit Taraf ülkesinde ödenebilen bir yardım, birinci tarafın kendi vatandaşlarına iç mevzuatı uyarınca uyguladığı aynı koşullarla, her iki tarafın ülkeleri dışında da ödenir.

KISIM II

UYGULANACAK MEVZUATA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 6

Genel Kural

Bu Mutabakatta aksine hüküm bulunmadıkça 7, 8, 9, 10 ve 11 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir tarafın ülkesinde çalışan kimse o tarafın mevzuatına tabidir.

Madde 7

Kendi Hesabına Çalışanlar

Bir tarafın ülkesinde ikamet eden ve diğer taraf ülkesinde veya her iki tarafın ülkesinde kendi ad ve hesabına çalışan kimse bu çalışma ile ilgili olarak, yalnız ikamet yeri ülkesinin mevzuatına tabidir.

Madde 8

Geçici Görevliler

Bir tarafın mevzuatına tabi olan ve işvereni tarafından 60 ayı geçmeyen bir süre için diğer taraf ülkesine geçici olarak gönderilen kimse, geçici görevli olarak bulunduğu süre zarfında, bu çalışma ile ilgili olarak, birinci tarafın mevzuatına tabidir. Bu süre, iki tarafın yetkili makamlarının onayı ile uzatılabilir.

Madde 9

Bir Uluslararası Nakliye Firması Tarafından İstihdam Edilen Gemi Veya Uçak Personeli

1. Uluslararası bir nakliyatçının gemi veya uçak personeli sıfatıyla her iki taraf ülkesinde çalışan ve kendi ad ve hesabına ya da başkası hesabına hava veya deniz yolu ile yolcu veya mal taşımacılığı yapan ve işyeri merkezi taraflardan birinin ülkesinde bulunan kimse, bu çalışma ile ilgili olarak, yalnız işyeri merkezinin bulunduğu tarafın mevzuatına tabidir.

2. Bununla birlikte, anılan kimse, teşebbüsün işyeri merkezinin bulunduğu Taraf dışında diğer tarafın ülkesinde bir şubesi veya daimi temsilciliğinin bulunması halinde ülkesinde bu şube veya daimi temsilciliğin bulunduğu taraf mevzuatına tabidir.

3. 1 ve 2 nci paragraflara karşın, istihdam edilen kimse, ağırlıklı olarak ikamet ettiği taraf ülkesinde çalışıyorsa, bu çalışma ile ilgili olarak, kendisini istihdam eden nakliyatçının o ülkede işyeri merkezi, şubesi veya daimi temsilciliği bulunmasa dahi, yalnız o taraf mevzuatına tabi olur.

Madde 10

Devlet Hizmeti Gören Kimse

1. Taraflardan biri adına devlet hizmeti gören ve diğer taraf ülkesinde bir çalışma için görevlendirilen kimse, bu çalışma ile ilgili olarak birinci tarafın mevzuatına tabi olur.

2. Taraflardan birinin ülkesinde ikamet eden ve o ülkede diğer taraf adına devlet hizmeti gören kimse, bu çalışma ile ilgili olarak, o ülkede uygulanan mevzuata tabi olur. Ancak, bu kimse kendisini istihdam eden tarafın vatandaşı ise, çalışmaya başladıktan veya Mutabakatın yürürlüğe girmesinden itibaren 6 aylık bir süre zarfında, kendisini istihdam eden ülke mevzuatının uygulanması yolunda tercihte bulunabilir.

3. Mutabakatın hiçbir hükmü, 2 nci maddede sözü edilen mevzuatla ilgili olarak, 18 Nisan 1961 tarihli Elçilik İlişkileri Hakkındaki Viyana Sözleşmesi hükümlerine veya 24 Nisan 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkındaki Viyana Sözleşmesi hükümlerine aykırı biçimde yorumlanamaz.

Madde 11

Tabi Olmaya İlişkin İstisna Hükümleri

Her iki tarafın yetkili makamları, karşılıklı anlaşmak suretiyle, bir kişi veya kişiler grubu ile ilgili olarak 6, 7, 8, 9 ve 10'uncu madde hükümlerinin uygulanmasını değiştirebilirler.

KISIM III

YARDIMLARA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 12

Sağlanacak Yardımlar

Bu Kısım;

1. Kebek bakımından 2 nci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinde sözü edilen mevzuatta görülen bütün yardımlara uygulanır.

2. Türkiye bakımından ise 2 nci maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendinde sözü edilen mevzuatta öngörülen bütün yardımlara uygulanır.

Madde 13

Sürelerin Birleştirilmesi İlkesi

1. Bir kimsenin her iki taraf mevzuatına göre geçmiş süreleri varsa ve o kimse bir yardımdan yararlanmak için taraflardan yalnız birinin mevzuatına göre geçen süreler itibariyle yardıma hak kazanmıyorsa, o tarafın yetkili kurumu, uyguladığı mevzuat çerçevesinde yardımdan yararlanma hakkının doğmasında, gerektiği ölçüde, kendi mevzuatına göre geçen süreleri ve diğer taraf mevzuatına göre geçen süreleri çakışan sürelerden biri dikkate alınmak suretiyle birleştirir.

2. Bu Mutabakatın herhangi bir diğer hükmüne bakılmaksızın, eğer bir taraf mevzuatı uyanca, bir kimse tarafından tamamlanmış sigortalılık sürelerinin toplamı bir yıldan az ise ve eğer, sadece bu süreler gözönüne alınarak, mevzuat uyarınca bir yardım hakkı doğmuyorsa, o tarafın yetkili kurumundan bu Mutabakat dolayısı ile bu süreler ile ilgili olarak o kimseye yardım sağlanması talep edilemez. Şu kadar ki, bu süreler uygulanan mevzuata göre yardım hakkının belirlenmesinde diğer tarafça dikkate alınır.

Madde 14

Kebek Mevzuatı Uyarınca Sağlanacak Yardımlar

1. Taraflardan her ikisinin mevzuatına tabi olmuş bulunan bir kimse, kendisi, geçindirmekle yükümlü olduğu kimseleri, dul ve yetimleri veya hak sahipleri için 13 üncü maddede öngörülen süre birleşimine başvurmaksızın, Kebek Mevzuatı uyarınca bir yardımdan yararlanma hakkının doğması için gerekli koşulları taşıyorsa, Kebek Yetkili Kurumu uyguladığı mevzuat hükümlerine göre yardım miktarını belirler.

2. 1 inci paragrafta sözü edilen kimse, süre birleşimine başvurmaksızın bir yardımdan yararlanma hakkının doğması için gerekli koşulları taşımıyorsa, Kebek Yetkili Kurumu aşağıda belirtildiği şekilde hareket eder:

a) Anılan kurum, Türk Yetkili Kurumunun bir takvim yılında asgari 90 günlük bir sigortalılık süresinin Türk Mevzuatına göre alacak kaydedildiğini tasdik etmesi halinde ve bu sürenin Kebek Mevzuatında tanımlanan şekilde prim ödeme sürelerine dahil olması kaydıyla, bir prim ödeme yılını tanır;

b) Anılan kurum 13 üncü maddeye uygun olarak, (a) paragrafı uyarınca tanınan yılları ve Kebek Mevzuatına göre geçen süreleri birleştirir.

3. Yardımdan yararlanma hakkının 2 nci paragrafta öngörülen süre birleşimi çerçevesinde kazanılmış olması halinde, Kebek Yetkili Kurumu ödenecek yardım miktarını aşağıda belirtildiği şekilde tayin eder:

a) Yardımın kazançlara bağlı olan kısmının miktarı Kebek Mevzuatına göre hesaplanır,

b) Bu Mutabakat uyarınca ödenecek yardımın sabit oranlı birleşik miktarı;

Kebek Gelirler Rejimine göre belirlenen sabit oranlı yardım miktarı ile bu rejime ilişkin mevzuatta tanımlanan prim ödeme süreleri ve Kebek Gelirler Rejimindeki prim ödeme süreleri arasındaki oranı gösteren kesrin çarpılması suretiyle hesaplanır.

Madde 15

Türk Mevzuatı Uyarınca Sağlanacak Yardımlar

1. Taraflardan her ikisinin mevzuatına tabi olmuş bulunan bir kimse, kendisi, bakmakla yükümlü olduğu kimseler, dul ve yetimler veya hak sahipleri için 13 üncü maddede öngörülen süre birleşimine başvurmaksızın, Türk Mevzuatı uyarınca bir yardımdan yararlanma hakkının doğması için gerekli koşulları taşıyorsa, Türk Yetkili Kurumu uyguladığı mevzuat hükümlerine göre yardım miktarını belirler.

2. 1. inci paragrafta sözü edilen kimse, süre birleşimine başvurmaksızın bir yardımdan yararlanma hakkının doğması için gerekli koşulları taşımıyorsa, Türk Yetkili Kurumu aşağıda belirtildiği şekilde hareket eder:

a) Türk Mevzuatı uyarınca bir yaşlılık ödemesi hakkı doğması için;

i) anılan kurum, Kebek Yetkili Kurumu tarafından tasdik edilen her sigorta yılı için, Türk Mevzuatına göre 360 prim gününü kabul eder.

ii) (a) i bendinin uygulanmasıyla bir yardım hakkı doğmuyorsa, anılan kurum, Kebek ülkesinde uygulanan yaşlılık sigortasına göre ikamet edilen her günü, Türk Mevzuatı uyarınca prim ödenmiş bir gün olarak kabul eder, ancak bu gün Kebek Mevzuatına göre geçen bir sigortalılık süresi ile çakışmamalıdır ve bu şekilde kabul edilen gün sayısı da yılda 360'ı aşmamalıdır.

iii) anılan kurum, (a) i ve (a) ii bentleri uyarınca tanınan günleri, Türk Mevzuatı kapsamında geçen sürelerle birleştirir.

b) Türk Mevzuatı uyarınca malullük veya ölüm yardımı hakkı doğması için, Kebek Gelirler Rejimi Yasasına göre sigortalı olunan bir takvim yılı Türk Mevzuatınca 360 gün olarak kabul edilir.

3. Bir kimsenin, Türk Sigorta Rejimine giriş tarihinden önce, Kebek Gelirler Rejimi Yasası uyarınca bir sigortalılık süresi veya Kebek ülkesinde uygulanan Yaşlılık Yasası uyarınca bir ikamet süresi varsa, bu sürelerden başlangıç tarihi en eski olanı, Türk Sigorta Rejimine giriş tarihi olarak kabul edilir.

4. Eğer yardımdan yararlanma hakkı 2 nci paragrafta öngörülen süre birleşimi sayesinde kazanılıyorsa, Türk Yetkili Kurumu ödenecek yardım miktarını aşağıdaki gibi tayin eder:

a) Önce ödenecek teorik yardımın miktarı, 2 nci fıkra uyarınca birleştirilmiş tüm sigortalılık süreleri, Türk Mevzuatına göre geçmiş gibi kabul edilerek hesaplanır.

b) (a) bendine göre hesaplanan tutar şu oranla çarpılır. Bu oranın payı Türk Mevzuatına göre geçirilmiş sürelerin toplamıdır. Paydası ise Türk Mevzuatına göre geçirilmiş sürelerin toplamı ile 2 nci paragrafta gözönüne alınması istenen sürelerin toplamı ile elde edilen süredir.

c) (b) bendinin uygulanmasında, yalnız 2 nci paragrafın (a) i bendi uyarınca tanınan sigortalı sürelerin birleştirilmesi sayesinde bir yardım hakkı kazanılırsa, Kebek Ülkesinde uygulanan yaşlılık sigortasının uygulanmasıyla kabul edilen ikamet süreleri ödenecek yardımın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Madde 16

Üçüncü Taraf Mevzuatına Göre Geçen Süreler

Eğer bir kimse 14 veya 15 inci maddelerde öngörülen birleştirme işleminden sonra bir yardıma hak kazanmıyorsa, taraflardan her birine sigortalılık sürelerinin birleştirilmesince ilişkin hükümleri içeren yasal bir sosyal güvenlik belgesi ile bağlı olan bir üçüncü tarafın mevzuatına göre geçen sigortalılık süreleri, bu bölümde öngörülen usuller dahilinde, yardımlardan yararlanma hakkının tespitinde nazara alınır.

KISIM IV

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 17

İdari Düzenleme

1. Mutabakatın uygulama usul ve esasları taraflarca düzenlenecek bir İdari Düzenleme'de belirtilir.
2. Taraflardan her birinin irtibat kurumları İdari Düzenleme'de gösterilir.

Madde 18

Yardım Talebi

1. Mutabakat hükümleri uyarınca bir yardımdan yararlanmak için ilgili kimse, İdari Düzenlemede öngörülen usuller dahilinde talepte bulunur.

2. III üncü Kısımın uygulanmasında, bir tarafın mevzuatına göre Mutabakatın yürürlüğe girmesinden sonra yapılan bir yardım talebi aşağıdaki hallerde diğer tarafın mevzuatına göre yapılmış bir talep sayılır;

a) İlgili kimsenin, talebinin diğer tarafın mevzuatı uyarınca yapılmış bir talep olarak kabul edilmesi niyetini belirtmesi halinde;

b) İlgili kimsenin, talep tarihinde, sigortalılık sürelerinin diğer taraf mevzuatına göre geçtiğini bildirmesi halinde;

Böyle bir talebin alındığı tarih, bu talebin birinci tarafın mevzuatına göre alındığı tarih olarak kabul edilir.

3. Talebin, 2 nci paragrafta belirtildiği şekilde kabul edilmesi, ilgilinin yardım talebinin diğer taraf mevzuatı uyarınca ertelenmesini istemesine engel olmaz.

Madde 19

Yardımların Ödenmesi

1. Her türlü para yardımı, hak sahibi kimseye, ödeme yapacak olan tarafın parasına göre veya ilgilinin ikamet yeri ülkesinde geçerli olan bir paraya göre, idarî giderler veya yardımın ödenmesinde yapılan her nevi giderler için indirim yapılmaksızın ödenir.

2. 1 inci paragrafın uygulanmasında, bir kambiyo oranı uygulamasına başvurulması gerekiyorsa, bu oran ödemenin yapıldığı tarihte yürürlükte olan orandır.

Madde 20

Bir Talep, Bir Bildirim veya Bir İtirazın Sunulması

1. Bir tarafın mevzuatı uyarınca o tarafın yetkili makamına veya kurumuna belirli bir süre zarfında yapılması gereken bir talep, bir bildirim veya itiraz aynı süre içinde diğer tarafın yetkili makamına veya kurumuna yapılırsa geçerli sayılır. Bu durumda, anılan ikinci tarafın yetkili makamı veya kurumu, sözkonusu talep, dilekçe, bildirim veya bu itirazı vakit geçirmeden birinci tarafın yetkili makamına veya kurumuna gönderir.

2. Bu dilekçe, bu talep veya bu itiraz ya da bildirim taraflardan birine gönderildiği tarih, diğer tarafın bir yetkili makamına veya kurumuna sunulduğu tarih olarak kabul edilir.

Madde 21

Tıbbi Kontroller

1. Bir tarafın yetkili kurumunun talebi üzerine, diğer tarafın yetkili kurumu ikinci taraf ülkesinde ikamet eden veya bulunan bir kimseyi ilgilendiren tıbbi kontrolleri yapmak üzere lüzumlu tedbirleri alır.

2. 1 inci paragrafta sözü edilen tıbbi kontroller yalnız diğer tarafın ülkesinde yapılmış olmaları nedeniyle geçersiz sayılmaz.

Madde 22

Gider ve Vizeden Bağışıklık

1. Bir tarafın mevzuatının uygulanmasında bir belge veya evrakın düzenlenmesi ile ilgili olarak o taraf mevzuatında öngörülen her nevi gider bağışıklığı veya indirimi diğer taraf mevzuatının uygulanmasında gerekli belgeler ile evrakı da kapsar.

2. Mutabakat uyarınca gerekli her nevi belge, elçilik veya konsolosluk vizesinden veya benzeri diğer her nevi işlem den bağışıklıktır.

Madde 23

Kişisel Nitelikli Bilgilerin Korunması

1. Bu maddede, "bilgi" sözcüğü bir gerçek veya tüzel kişinin kimliğinin kolayca tespitine imkan veren her nevi bilgiyi ifade eder.

2. Bir tarafın mevzuatına göre bir bilginin açığa vurulması gerekli olmadıkça, bir tarafın kurumunca diğer tarafın kurumuna gönderilen her nevi bilgi gizli kalır ve münhasıran Mutabakatın uygulanmasında kullanılır.

3. Bilgileri içeren bir dosyaya girme, ülkesinde bu dosyanın bulunduğu taraf mevzuatına tâbidir.

Madde 24

İdari Yardımlaşma

Yetkili makamlar ve kurumlar:

- a) Mutabakatın uygulanmasında gerekli her nevi bilgiyi karşılıklı olarak birbirlerine verirler;
- b) Mutabakatın uygulanmasıyla ilgili her nevi sorun için bir gider sözkonusu olmaksızın birbirlerine yardım ederler;
- c) Mutabakatın uygulanması amacıyla alınan önlemler veya mevzuatlarında Mutabakatın uygulanmasını etkileyecek biçimde meydana gelen değişiklikler konusunda her nevi bilgiyi birbirlerine gönderirler;
- d) Mutabakatın yorumunda veya uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri birbirlerine bildirirler.

Madde 25

Kurumlar Arası Ödemeler

1. Bir tarafın yetkili kurumu diğer tarafın yetkili kurumuna 21 inci maddeye göre yapılan her tıbbi kontrole ilişkin giderleri ödemek zorundadır. Bununla birlikte, yetkili kurumların elinde mevcut tıbbi bilgiler veya diğer bilgilerin aktarılması idarî yardımlaşmanın tamamlayıcı bir parçasını oluşturur ve gidersiz yerine getirilir.
2. 1 inci Paragrafta belirtilen ödemenin nasıl yapılacağı İdari Düzenleme'de belirtilir.

Madde 26

Haberleşmeler

1. Her iki tarafın yetkili makamları, kurumları ve kuruluşları, aralarında kendi resmi dilleri ile haberleşebilirler.
2. Bir mahkemenin veya kurumun kararı diğer tarafın ülkesinde ikamet eden kimseye doğrudan gönderilebilir.

Madde 27

Anlaşmazlıkların Çözülmesi

1. Her iki tarafın yetkili makamları, taraflar arasında bu Mutabakatın yorumu ve uygulanmasında doğabilecek her nevi anlaşmazlığı doğrudan müzakereler yolu ile çözmeye gayret ederler.
2. Eğer ihtilaf, müzakerelerin başlama tarihinden itibaren 6 ay zarfında çözümlenemediği takdirde, taraflardan biri veya her ikisinin talebi üzerine, Hakem Komisyon'una gönderilir. Bu Hakem Komisyonun oluşum tarzı ve işleyiş usulleri İdari Düzenleme'de belirlenir.
3. Hakem Komisyonu ihtilafın çözülmesi için uyumsuzluk hakkında Mutabakatın ruhu ve temel ilkelerine göre bir karar verir. Komisyonun kararları bağlayıcı ve kesindir.

KISIM V

GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 28

Geçici Hükümler

1. Mutabakat, yürürlük tarihinden önceki süre için hiçbir yardım ödenmesi hakkını doğurmaz.
2. III üncü Bölümün uygulanmasında ve 1 inci paragraf hükümleri saklı kalmak kaydıyla;
  - a) Mutabakatın yürürlüğe girmesinden önce geçen bir sigortalılık süresi Mutabakat uyarınca bir yardımdan yararlanma hakkının doğmasında nazara alınır,
  - b) Ölüm toptan ödemesi dışındaki bir yardım, Mutabakatın yürürlüğe girmesinden önceki bir olayla ilgili dahi olsa Mutabakat uyarınca ödenir.

c) Tarafların, hakların zaman aşımına ilişkin mevzuat hükümleri dikkate alınmaksızın, 13 üncü madde ile öngörülen hizmet birleştirilmesi sonucu bir yardım ödenmesi gerektiğinde ve bu yardım talebi, Mutabakatın yürürlüğe giriş tarihinden itibaren iki yıl içinde yapılırsa, Mutabakattan doğan haklar:

i) Olay Mutabakatın yürürlüğe giriş tarihinden önce meydana gelmişse, yürürlük tarihinden itibaren, veya,

ii) Mutabakatın yürürlüğe giriş tarihinden sonraki olaylar için ise, emeklilik, ölüm veya yardım hakkı doğuran tıbben onaylanmış bir malullük tarihinden itibaren,

kazanılır.

Şayet yardım talebi, Mutabakatın yürürlüğe giriş tarihinden sonraki iki yıllık sürenin sona ermesinden sonra yapılırsa, haklar, Taraflardan biri veya diğ erinin mevzuatlarında öngörülen tarihten itibaren kazanılır.

d) Vatandaşlık veya ikamet durumu nedeniyle reddedilmiş uzatılmış veya durdurulmuş olan bir yardım, ilgilinin talebi üzerine, Mutabakatın yürürlük tarihinden itibaren bağlanır veya ihya edilir.

e) Mutabakatın yürürlüğe girmesinden önce bağlanmış olan bir yardım, ilgilinin talebi üzerine yeniden gözden geçirilir. Yardım aynı zamanda re'sen yeniden gözden geçirilebilir. Eğer yeniden gözden geçirme işlemi Mutabakatın yürürlüğe girmesinden önce ödenen miktarın altında bir yardımın tespiti sonucunu doğuruyorsa, yardım önceki düzeyinde ödenmeye devam eder.

f) (d) ve (e) bentlerinde öngörülen talep, Mutabakatın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıllık bir süre içinde yapılırsa; tarafların, hakların zaman aşımına ilişkin mevzuat hükümlerine rağmen, Mutabakattan doğan hakları, Mutabakat'ın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kazanılır.

g) (d) ve (e) bentlerinde öngörülen talep, Mutabakatın yürürlüğe girmesini izleyen 2 yıllık sürenin sona ermesinden sonra yapılırsa; uygulanan mevzuatın daha elverişli hükümleri saklı kalmak kaydıyla, zaman aşımına uğramayan haklar, talep tarihi itibariyle kazanılır.

3. 8 inci maddenin uygulanmasında Mutabakatın yürürlüğe girdiği tarihte geçici görevli kişi durumunda bulunan bir kimse ancak, o tarihten itibaren geçici olarak görevlendirilmiş kabul edilir.

Madde 29

Mutabakatın Yürürlüğe Girmesi ve Fesih

1 .Âkit Taraflardan her biri diğ er tarafa Mutabakatın yürürlüğe girmesi için gerekli olan iç usulleri tamamladığını bildirir.

2. Mutabakat Âkit Taraflar arasında karşılıklı mektup teatisi ile belirlenen yürürlüğe giriş tarihinden itibaren sınırsız bir süre için geçerlidir. Mutabakat, taraflardan birinin diğ er tarafa yaptığı bildirim ile feshedilebilir. Mutabakat bildirim tarihini izleyen en az 12 ay sonra, 31 Aralık'ta sona erer.

3 .Eğer Mutabakat sona ererse, Mutabakat hükümleri uyarınca kazanılmış olan haklar devam eder ve Mutabakat uyarınca kazanılmakta olan haklar üzerinde karar vermek üzere müzakerelere girişilir.

21 Kasım 2000 tarihinde, Kebek'da her iki metin aynı şekilde geçerli olmak üzere, Türkçe ve Fransızca dillerinde düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA
Erhan ÖĞÜT
Büyükelçi

KEBEK HÜKÜMETİ

ADINA
Louise BEAUDOİN
Uluslararası İlişkiler Bakanı

